

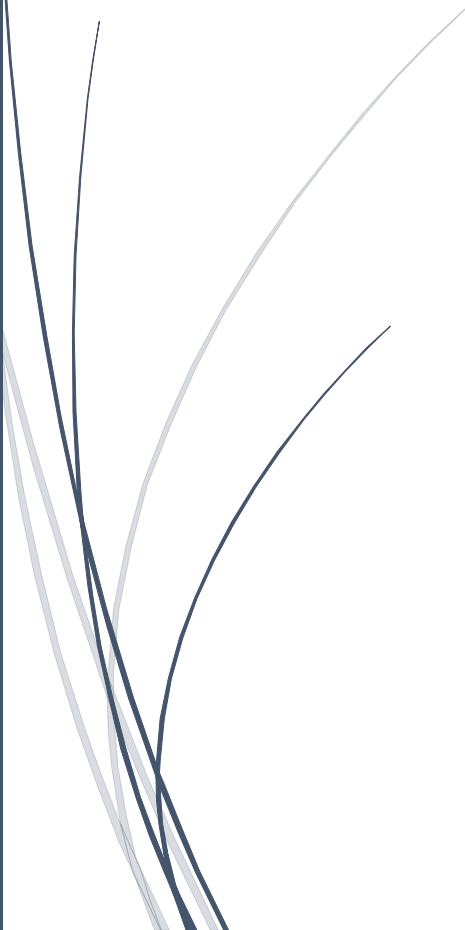
Ožujak 2020.

Izveštaj vanjske evaluacije

Programa „Poludnevni boravak i Klub Srce“

SRCE - Udruga djece s teškoćama u razvoju, osoba s invaliditetom i njihovih obitelji, Sveti Ivan Zelina

Pripremila: Nataša Škrbić, konzultantica za javni i neprofitni sektor

Program je financiran u okviru natječaja „Razvoj i širenje mreže socijalnih usluga koje pružaju organizacije civilnog društva“ za razdoblje od 2017-2020. Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku. Ugovor pod brojem: Klasa 402-03/17-01/16

Sadržaj

Uvod u evaluaciju.....	2
1 Relevantnost programa	4
2 Efikasnost - ostvarenost rezultata u odnosu na opći cilj programa i aktivnosti	7
2.1 Struktura korisnika programa.....	8
2.2 Poludnevni boravak i klupske aktivnosti	10
2.3 Oprema i materijalni resursi.....	14
2.4 Programski menadžment	14
3 Efektivnost	16
3.1 Procjena zadovoljstva korisnika	16
3.2 Procjena zadovoljstva roditelja	18
3.3 Procjena ključnih aktera lokalne politike za osobe s invaliditetom	20
3.4 Socijalni i ekonomski učinci na lokalnu zajednicu	21
4 Vidljivost programa i utjecaj	22
5 Održivost programskih rezultata	22
6 Zaključci i preporuke	23
DODATAK - Popis opreme kabineta Udruga Srce, ožujak 2020	25

Uvod u evaluaciju

U razdoblju od 20.2. do 20.3. 2020. godine, **Nataša Škrbić**, konzultantica za javni i neprofitni sektor iz Zagreba, provela je vanjsku nezavisnu evaluaciju programa „**Poludnevni boravak i Klub Srce**“, **Srce - Udruga djece s teškoćama u razvoju, osoba s invaliditetom i njihovih obitelji, Sveti Ivan Zelina**, odobrenog u okviru natječaja „Razvoj i širenje mreže socijalnih usluga koje pružaju organizacije civilnog društva“ za razdoblje od lipanj 2017-svibanj 2020. Ukupna vrijednost odobrenog programa koji financira Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku (MDOMSP) je 270.000,00 kn godišnje, za trogodišnje razdoblje 810.000,00 kn.

Opći cilj programa je doprinijeti smanjivanju socijalne isključenosti i siromaštva osoba s invaliditetom te unaprijediti kvalitetu njihovog života kroz pružanje integrativnih socijalnih usluga u zajednici

Specifični ciljevi programa su: 1. Osigurati usluge poludnevnog boravka, psihosocijalne podrške i klupskih aktivnosti za osobe s invaliditetom na području grada Sv. Ivana Zeline i općine Bedenica te odgovarajuću podršku njihovim obiteljima, i 2. Poticanje učenja novih vještina za zapošljavanje i aktiviranje korisnika u okviru socijalno poduzetničkih aktivnosti

Očekivani rezultati programa su: 1. Osigurane usluge poludnevnog boravka, psihosocijalne podrške i klupskih aktivnosti osobama s invaliditetom na području grada Sv. Ivana Zeline i općine Bedenica, 2. Poboljšane vještine korisnika za svakodnevni život i sudjelovanje u aktivnostima zajednice, 3. Osigurana podrška obiteljima osoba s invaliditetom u svrhu većeg rasterećenja obitelji, 4. Osigurani preduvjeti za učenje novih vještina i aktiviranje dijela korisnika u okviru socijalno poduzetničkih aktivnosti, 5. Povećana socijalna kohezija zajednice kroz suradnju u provedbi zajedničkih aktivnosti uključivanja osoba s invaliditetom u aktivnosti zajednice i volonterski doprinos

Ciljevi evaluacije bili su procijeniti uspjeh dosadašnje provedbe programa (1. lipnja 2017 do 29.2. 2020.) u odnosu na očekivani cilj i provedene aktivnosti te procijeniti program u odnosu na specifične evaluacijske kriterije - relevantnost i utjecaj na ciljnu skupinu i društvo, efikasnost, efektivnost te održivost rezultata. Također je važna svrha evaluacije procijeniti relevantnost rada Udruge s obzirom na lokalni kontekst i ključnu politiku jednakih mogućnosti za osobe s invaliditetom te doprinosa programa deinstitucionalizaciji osoba s invaliditetom. Konačno, kako se radi o aktualnom programu koji se provodi do kraja svibnja 2020., izvještaj donosi i preporuke za nastavak aktivnosti do isteka programa, kao i preporuke za financiranja novog trogodišnjeg programa za razdoblje od 2020 do 2023.

Evaluacija se temeljila na sljedećim aktivnostima:

1. pregled programske dokumentacije i ostvarenih rezultata (godišnji narativni izvještaji za 2017 i 2018., prijedlog programa, evidencijske liste korisnika, izvještaji s radionica, promotivni materijal, objave u medijima, organizacijski dokumenti iz kojih je razvidan menadžment organizacije, i dr.)
2. pregled relevantnih nacionalnih i lokalnih politika -Konvencije Ujedinjenih naroda o pravim osoba s invaliditetom, programa Grada Sveti Ivan Zelina te drugih relevantnih dokumenata u području socijalne politike i politike jednakih mogućnosti osoba s invaliditetom,
3. višekratnu e-mail i telefonsku komunikaciju s Voditeljicom poludnevnog boravka u svrhu prikupljanja podataka i dogovora oko evaluacije i pripreme podataka, kao i predsjednicom Udruge
4. izradu kratkih evaluacijskih upitnika za roditelje korisnika i korisnike i analizu i obradu prikupljenih podataka,
5. **jednodnevni evaluacijski posjet Udruzi u Sveti Ivan Zelina 11.3.2020., tijekom kojeg je izvršena dopuna uvida u relevantnu dokumentaciju, obavljene polustrukturirani intervjui s Voditeljicom programa Marijom Dugac, Voditeljicom poludnevnog boravka Marinom Sakmardi i Predsjednicom Udruge Đurđom Penava., kao i grupni intervjui sa 9 korisnika poludnevnog boravka u svrhu dopune upitnika**
6. polustrukturirani intervjui s ravnateljicom Centra za socijalnu skrb Sveti Ivan Zelina **Almom Mašić Biljan te Brankom Hođa, pročelnicom za društvene djelatnosti, normative, upravno-pravne i ostale poslove Grada Sveti Ivan Zelina, 11.3.2020. u prostorijama Udruge Srce.**

Evaluacija je provedena uz vrlo kvalitetnu suradnju s Udrugom Srce, te je protekla bez teškoća.

Evaluacijski izvještaj sadrži poglavlja s ključnim osvrtima na relevantnost, efikasnost, efektivnost, vidljivost, održivost programa i programskih rezultata te zaključak s preporukama.

1 Relevantnost programa

Javne politike za osobe s invaliditetom, u zadnjih deset godina intenzivno se razvijaju, a od 2007. sve više identificiraju kao važne politike u širem spektru politika zaštite ljudskih prava, a posebno se nalaže njihovo integriranje u sve javne politike (obrazovanje, stanovanje i zdravstvo, kulturne politike, okoliš i dr.).

Konvencija o pravima osoba s invaliditetom Ujedinjenih naroda i Fakultativni protokol uz Konvenciju prvi je sveobuhvatni dokument koji je obvezujući i za Republiku Hrvatsku od 2007. kada je ratificirana Konvencija, jer su međunarodni ugovori dio pravnog poretka Republike Hrvatske prema Ustavu i na snazi iznad zakona.¹

Konvencija prepoznaje i priznaje puni opseg prava osoba s invaliditetom bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi. Konceptija ove Konvencije utemeljena je na modelu ljudskih prava i socijalnom modelu te time odmiče od zastarjelog medicinsko-rehabilitacijskog modela, stavljajući težište na to da osobe s invaliditetom imaju mogućnost izbora i kontrole nad svojim životima, neovisno o stupnju i vrsti oštećenja.

Za program Udruge Srce iz Svetog Ivana Zeline, kao i područje Zagrebačke županije kojoj pripada, niz je relevantnih članaka ove Konvencije. Među značajnim su, **članak 19. „Neovisno življenje i uključenost u zajednicu“** kojim se eksplicitno ističe pravo svim osobama s invaliditetom, na samostalan život i uključenost u zajednicu, uključujući pravo osobama s invaliditetom na pristup širokom rasponu usluga koje različite službe potpore pružaju osobama s invaliditetom u njihovom domu, i lokalnoj zajednici. **Člankom 26. ističe se pravo na osposobljavanje i dostupnost rehabilitacije u zajednici kojima se potiče sudjelovanje i uključivanje u sve aspekte društva** osobama s invaliditetom na najbližoj mogućoj lokaciji njihovom prebivalištu, a **člankom 30. ističe se pravo osoba s invaliditetom na sudjelovanje u kulturnom životu, rekreacijskim aktivnostima, razonodi i sportu te na razvoj i korištenje svojeg kreativnog, umjetničkog i intelektualnog potencijala ne samo za svoju dobrobit nego i za obogaćivanje društva.**

¹<https://mdomsp.gov.hr/userdocsimages/arhiva/files/73420/Odluka%20o%20progla%C5%A1enju%20zakona%20o%20potvr%C4%91ivanju%20Konvencije%20o%20pravima%20osoba%20s%20invaliditetom.pdf>

Od ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju u 2013. svi relevantni strateški dokumenti i prioriteta usklađuju se sa razdobljem 2014-2020 i smjericama strateških dokumenata Europske unije, kao što su *Europa 2020. - Strategija za pametan, održiv i inkluzivni rast i Europska platforma za borbu protiv siromaštva i socijalne isključenosti, na nacionalnim dokumentima - Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj (2014 -2020)*, Nacionalnom programu reformi, i to specifično u onim područjima koja su usklađena sa ciljevima UN Konvencije o pravima osoba s invaliditetom i Europske strategije za osobe sa invaliditetom 2010-2020.

Svi dokumenti ističu borbu protiv diskriminacije i isključenosti sa kojima se suočavaju osobe sa invaliditetom što zahtjeva mjere na različitim razinama i u različitim područjima djelovanja. Platforma protiv siromaštva naglašava i važnost analize utjecaja javnih politika/zakona na društvo. Eksplicitno, dokument ističe da bolja koordinacija javnih politika znači da je potrebno pažljivo analizirati utjecaj mjera javnih politika na osobe s invaliditetom i o čemu je potrebno prioritetno voditi računa.

Za ostvarivanje ciljeva socijalnog uključivanja i socijalne kohezije Europe 2020 na EU razini dogovoren je i *višegodišnji plan financiranja za razdoblje 2014 do 2020*. To ističe i Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj (2014 -2020), dokumentu Vlade RH koji objedinjava politike zapošljavanja i suzbijanja siromaštva. Dokument sadrži kratku i jasnu sliku postojećeg stanja siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj, kao i uzroka koji su doveli do toga stanja te mjere kao osnovu za djelovanje.

Osim toga Europska komisija je 2013. godine izradila i važan dokument "**Paket socijalnog ulaganja (SIP)**" kojim se države članice EU pozivaju da kao svoj prioritet imaju socijalna ulaganja i modernizaciju socijalne države, koji se ne smiju smatrati teretom na državni proračun nego alatom za poticanje jednakosti i socijalni razvoj.

Zastupljenost osoba s invaliditetom u hrvatskom društvu je vrlo visoka (preko 12%), pri čemu se iste razlikuju s obzirom na vrstu i stupanj invaliditeta, dok su djeca s teškoćama u razvoju najugroženija društvena skupina što se tiče socijalne isključenosti.

Uz ove strateške dokumente, među važnijim nacionalnim reformskim dokumentima je i Plan deinstitucionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj 2010-2016 (2018)², kojim se prvi

² Dostupno na <https://mdomsp.gov.hr/UserDocImages/djeca%20i%20obitelj/plan-DEINSTITUCIJALIZACIJE.pdf>

put jasno definiraju prioriteti smanjivanja institucionalnih oblika skrbi za sve dobne skupine osoba s invaliditetom i sve tipove oštećenja, u korist razvoja mreže izvaninstitucionalnih kvalitetnih socijalnih usluga u zajednici gdje korisnici i žive. Kako bi se deinstitutionalizacija sustava uistinu i provela, posebno za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom, potrebna je izgradnja dostupne i kvalitetne mreže socijalnih usluga i pristupačnog okruženja te oblikovanja raznih oblika potpore obiteljima čiji je član osoba s teškoćama koja u tom slučaju, u svom domu, može boraviti bez potrebe za smještajem u ustanove socijalne skrbi.

Što se tiče same korisničke skupine, osoba s intelektualnim teškoćama kao i osobama s motoričkim teškoćama i cerebralnom paralizom, program je više nego relevantan, jer se radi o populaciji koja je relativno brojna.

U Zagrebačkoj županiji živi 33323 osoba s invaliditetom od čega su 20391 muški (61%) i 12932 žene (39%), što je udio od 10,7% ukupnog stanovništva županije. Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 14942 (45%), je iznad 65 godina, no invaliditet je prisutan u svim dobnim skupinama, a u 11% udjelu prisutan je i u dječjoj dobi, 0-19 godina. U odnosu na prosjek Republike Hrvatske, Zagrebačka županija je ispod prosjeka za ukupnu prevalenciju invaliditeta, kao i prevalenciju u svim dobnim skupinama osim prevalencije u dječjoj dobi gdje je iznad prosjeka. **Oko 1712 (5%) je osoba s intelektualnom teškoćama na području Zagrebačke županije, što je značajan broj u smislu planiranja mjera potpore obitelji tih korisnika i skrbi o samim korisnicima.**

Pri tom treba istaknuti da osobe s invaliditetom najčešće žive u vlastitom domu, njih oko 86%, dok samo oko 2% živi u ustanovama i 1% u udomiteljskim obiteljima te je stoga nužno da socijalna ulaganja upravo treba usmjeriti na tu populaciju koja živi u svom domu, u preventivne programe i socijalne usluge u zajednici kako bi se spriječila institucionalizacija. Važan podatak je i da u Zagrebačkoj županiji 77% osoba s invaliditetom, nema završenu osnovnu školu ili ima samo osnovnoškolsko obrazovanje, 15% ima srednju stručnu spremu dok je 1% osoba s visokom ili višom stručnom spremom. U nezadovoljavajućim uvjetima stanovanja živi 14% osoba s invaliditetom. Više od polovine, oko 55% osoba, koje ostvaruju prava iz sustava socijalne skrbi, imaju potrebu za pomoći i njegom u punom opsegu te im je Barthelov indeks 0-60.³

Temeljem podataka iz CZSS Sv Ivan Zelina za tri promatrane godine, vidljivo je da još uvijek postoji potreba za smještajem uključujući i djecu s teškoćama i osobe s invaliditetom. U 2017 godini, rješenje o smještaju odrasle osobe s invaliditetom izdano

³ https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2019/05/Invalidi_2019.pdf

je za 7 korisnika od toga za 3 osobe s intelektualnim oštećenjima. U 2017. je 2 djece s intelektualnim teškoćama dobilo rješenje za boravak. U 2018 godini, rješenje o smještaju odrasle osobe s invaliditetom izdano je za 3 korisnika od toga za 2 osobe s intelektualnim oštećenjima. Iste godine je 4 djece dobilo rješenje za boravak, od toga 3 s intelektualnim teškoćama.

U 2019 godini, rješenje o smještaju odrasle osobe s invaliditetom izdano je za 6 korisnika i 1 dijete s teškoćama (intelektualnim oštećenjem). Dvoje djece je dobilo rješenje za boravak, od toga 1 s intelektualnim teškoćama.

Za razliku od ovih trendova, prema podacima Centra za socijalnu skrb Sv. Ivan Zelina, u 2014. godini, 2 djece dobilo je rješenje o smještaju od toga 1 s intelektualnim teškoćama, te 27 odraslih od toga 13 sa intelektualnim teškoćama. Istovremeno je na poludnevni boravak upućeno 6 djece, od toga 1 s intelektualnim teškoćama, a 1 dijete s intelektualnim teškoćama je upućeno na cjelodnevni boravak. Također, U Gradu Sv. Ivan Zelina u 2016. dolazi do povećanja rješenja o smještaju te se na smještaj upućuje 4 djece, od toga 3 sa intelektualnim teškoćama, te čak 36 odraslih, od toga 15 sa intelektualnim teškoćama. Na poludnevni boravak upućen je isti broj djece kao i 2014.

Iz ovoga je vidljivo da je nešto smanjen broj rješenja o smještaju korisnika, što je pozitivno, ali te trendove treba pratiti i raditi i dalje na izgradnji potpore obiteljima osoba s invaliditetom te razvoja izvaninstitucionalnih usluga u zajednici.

2 Efikasnost - ostvarenost rezultata u odnosu na opći cilj programa i aktivnosti

U odnosu na opći cilj programa i aktivnosti, procjena je da su ostvareni rezultati sukladno prijedlogu programa i Pozivu na natječaj. **Ključne aktivnosti za ostvarenje cilja programa, koncipirane su oko rehabilitacijskih, edukativnih i kreativno-rekreativnih aktivnosti socijalnog uključivanja** za korisnike koji žive u vlastitom domu i lokalnoj zajednici te posredno i njihove obitelji.

U program je bilo uključeno 32 korisnika te je osigurana redovna provedba svih planiranih aktivnosti. Broj korisnika se mijenjao, jedan korisnik je nažalost preminuo, jedan korisnik se zaposlio, no analiza uključuje sva 32 korisnika.

2.1 Struktura korisnika programa

Prema evidenciji Udruge i dostupnim izvješćima, ukupno je bilo 32 korisnika, 13 (40%) muških i 19 (60%) ženskih korisnica, većinom osoba s intelektualnim teškoćama, njih 24 (65%), dok je osoba s motoričkim teškoćama 8 (25%)

Spol	Broj korisnika	%
M	13	40
Ž	19	60

Tip oštećenja	Broj korisnika	%
Osobe s intelektualnim teškoćama	24	65
Osobe s motoričkim teškoćama	8	25

S obzirom na dob korisnika radi se o heterogenoj skupini korisnika. No većinom su mlađe i srednje životne dobi. Od 15 do 29 godina je 40% korisnika, u dobi od 30 do 49 godina je 47% korisnika, dok je starijih korisnika, u dobi od 50 do 65, 13%. Ovakva heterogena dobna struktura korisnika ukazuje na raznovrsne potrebe korisnika za uslugama, bez obzira na dobnu skupinu kojoj pripadaju, ali je i zahtjevnija za pružatelja usluga s obzirom na različita iskustva, potrebe i preferencije korisnika s obzirom na dob.

Dobna granica	Broj korisnika	%
do 14	0	0
Od 15 do 19	3	40
Od 20 do 24	3	
Od 25 do 29	7	
Od 30 do 34	6	47
Od 35 do 39	4	
Od 40 do 44	3	
Od 45 do 49	2	
Od 50 do 54	1	13
Od 55 do 59	2	
Od 60 do 64	1	
od 65	0	0

Među korisnicima, malo ih je u braku, njih 2, oko 6%, većina je, njih 30 neoženjenih/neudanih, 94%. Polovica korisnika ima dva roditelja s kojima živi (njih 50%),

visoki udio je jednoroditeljskih obitelji, 47%, a 1 je korisnik koji živi s drugim članovima obitelji.

Bračni /Obiteljski status	Broj korisnika	%
Oženjen/udana	2	6
Neoženjen/neudana, živi s:	30	94
Dva roditelja	15	50
Jedan roditelj	14	47
Živi sam/a	0	0
Živi s bratovom/sestrinom obitelji	1	3

Većina korisnika ima nižu stručnu spremu njih 85%, dok visoku ima 6% korisnika. To je u odnosu na ukupnu populaciju osoba s invaliditetom u Zagrebačkoj županiji nepovoljniji pokazatelj s obzirom da u županiji 77% osoba s invaliditetom ima nižu stručnu spremu.⁴

Stručna sprema	Broj korisnika	%
NSS	27	85
SSS	3	9
VŠS	0	0
VSS	2	6

Visoka je i nezaposlenost korisnika, njih 75%, stoga su sve aktivnosti aktivacije, poticanja zapošljavanja ili stjecanja vještina hvale vrijedni napori.

Status na tržištu rada	Broj korisnika	%
Nezaposlen	24	75
Zaposlen	4	13
Javni radovi	0	0
Student/ica	0	0
Učenik/ica	2*	6
Status drugo/Umirovljenik	2	6

*Program radnog osposobljavanja (15.-21.god) u Centru za autizam Zagreb

⁴ https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2019/05/Invalidi_2019.pdf

Većina korisnika (85%) je iz Grada Sveti Ivan Zelina i pripadajućih naselja, ali je i značajan udio korisnika iz susjednih županija (Varaždinska) što ukazuje na još uvijek velike potrebe korisnika za mrežom socijalnih usluga i u sjeverozapadnim županijama.

Mjesto/naselje	Broj korisnika	%
Sveti Ivan Zelina	6	19
Bisag, Drašković (VŽ županija)	2	6
Bedenica	1	3
Markovo polje	1	3
Okolna naselja Grada Sveti Ivan Zelina	21	66
Dugo Selo	1	3

2.2 Poludnevni boravak i klupske aktivnosti

Primarne metode rada Udruge Srce su grupni i individualni rad u okviru poludnevnog boravka koncipirane kroz radionice, različite aktivnosti i terapijske postupke. Posebna usmjerenost izvoditelja aktivnosti i stručnog kadra je poticati korisnike na savladavanje vještina za svakodnevni život u kućanstvu i obitelji te užem okruženju, vještina za očuvanje brige o sebi i zdravlju, vještina samozastupanja te vještina snalaženja i ponašanja u vanjskom okruženju i socijalnim interakcijama u široj zajednici. Dio aktivnosti ciljano je usmjeren na učenje novih vještina za zapošljavanje i aktiviranje korisnika u okviru socijalno poduzetničkih aktivnosti, stjecanja novih zanimanja ili povezivanja s poslodavcima za potencijalno zapošljavanje.

Osim socijalne usluge poludnevnog boravka, u sklopu usluge psihosocijalne podrške osigurane su individualne metode rada i postupci, savjetovanje psihologa, radno-terapijski postupci, fizikalni tretmani i usluga logopeda. Svrha je Udruge Srce osigurati lokalnu dostupnost tih usluga, a za korisnike očuvati ili poboljšati sposobnosti korisnika te odgovoriti na potrebe na temelju individualne procjene.

Klupske aktivnosti koje su također obuhvaćene programom, imaju za cilj organizaciju slobodnog vremena korisnika, smanjenje socijalne isključenosti i rasterećenje obitelji korisnika. Sve aktivnosti su zamišljene sa svrhom kvalitetnog korištenja slobodnog vremena i aktivnog uključivanja korisnika u lokalnu zajednicu. Na radionicama koje su dobrovoljne, svatko od korisnika ovisno o svojim interesima i sklonostima, može pronaći

nešto za sebe, a s obzirom da je većina korisnika nezaposlena, radionice omogućavaju učenje novih vještina, konstruktivno provedeno slobodno vrijeme i međusobno druženje, ili upoznavanje novih osoba i perspektiva s obzirom na raznovrsnost sadržaja koje nude.

Dinamika i mjesto odvijanja aktivnosti svih radionica odvijaju se u skladu s unaprijed definiranim *planom*, a prema potrebi, neke radionice se i intenziviraju u danima priprema neposredno kulturnih manifestacija ili obilježavanja značajnih datuma i događaja u kojima sudjeluje Udruga.

Sve aktivnosti i radionice odvijaju se tijekom cijele godine, tako da je evidentiran značajan broj ukupnih radionica i aktivnosti u razdoblju od 1.6.2017. do 29.2.2020.

<i>Radionica/ aktivnost - poludnevni boravak i klupske aktivnosti</i>	<i>Ukupan broj radionica</i>	<i>Ukupno korisnika</i>
Razvoj aktivnosti svakodnevnog života	1 825	30
Aktivnosti usmjerene na uključivanje u život zajednice	164	28
Grupe samozastupanja	186	28
Razvoj vještina iz područja očuvanja zdravlja	60	30
Edukativno - obrazovne i komunikacijske aktivnosti	346	30
Kreativne i rekreativne radionice	751	29
Senzibilizacija i informiranje javnosti	61	28
Sportske radionice	226	29
Terapijsko plivanje	24	11

Prema dostupnoj evidenciji o procjeni iskorištenosti kapaciteta usluge poludnevni boravak te analizi na temelju druge godine provedbe programa, prosječna mjesečna iskorištenost kapaciteta je 81,33% što je odlična iskorištenost s obzirom na heterogenost korisnika, potrebu da se s dijelom korisnika radi intenzivnije individualno i protočnosti usluge kako bi mogla apsorbirati promjene koje nastaju ili uslijed promjena korisnika ili zaposlenih u Udruzi.

Uz ove aktivnosti, provode se i individualni postupci, za dio korisnika programa koji su te postupke trebali. Značajan je i broj, prema evidenciji Udruge Srce individualnih postupaka kod jednog dijela korisnika koji imaju izraženije potrebe.

<i>Psihosocijalna podrška- individualni postupci</i>	<i>Ukupan broj</i>	<i>Ukupno korisnika</i>
Savjetovanje psihologa	193	8
Radno terapijski postupci	158	3
Fizikalni tretmani	351	7
Logopedski postupci	82	2

Aktivnosti iz područja zapošljavanja i poticanja zapošljavanja, prema evidenciji Udruge također su brojne, održano je 66 radionica tijekom proteklog razdoblja, a posebno su zanimljive aktivnosti vezane uz obradu drva za izradu igračaka, rad u vanjskom okruženju i plateniku na uzgoju biljaka, poticanju i povezivanju korisnika sa potencijalnim poslodavcima, uključivanjem korisnika u izvedbene aktivnosti oko prodajnog programa Udruge ovisno o preferencijama i vještinama. Tijekom evaluacijskog posjeta, jedna korisnica koja ima kreativne vještine, izrađivala je čestitke, dok je korisnik sa intelektualnim teškoćama fokusirano radio na obradi predmeta od drva, pokazujući iznimne motoričke vještine i predanost u radu. Ovdje treba napomenuti ogromne i izvrsne napore Udruge i Grada Sveti Ivan Zelina koji je financijski podržao školovanje jednog korisnika koji je stekao osposobljenost za stručnog voditelja elektroničkih medija o čemu je Udruga Srce izvijestila nadležno ministarstvo.

Tijekom provedbe programa izdani su i priručnici prilagođeni osobama s intelektualnim teškoćama „Živjeti zdravo i naše je pravo“ te „Zdrava kuharicu“ kako bi smanjili socijalne razlike i osigurali pristupačne materijale svim našim korisnicima.

Udruga Srce ostvarila je i važne preduvjete za povećanja kapaciteta za socijalno poduzetničke inicijative. Predsjednica Udruge Đurđa Penava, djelatnice Marija Dugac, Nikolina Sičaja i članica Udruge Marija Kotarski sudjelovale su na tromjesečnom programu FBA studija "Kako postati društveni poduzetnik". Program edukacije je obuhvaćao najnovija menadžerska, računovodstvena, financijska, marketinška znanja i vještine unutar širokog raspona poduzetničkog konteksta. Tijekom studija, kroz više kolegija i sa različitih aspekata, posebna pažnja bila je posvećena poslovnom planiranju i izradi poslovnih planova utemeljenih na praktičnim idejama koje su primjenjivi u vlastitim projektima.

Direktan rezultat programa je napisan poslovni plan za vlastitu poduzetničku ideju za proizvodnju drvenih igračaka „Igračku izradi, djecu iznenadi“ a isti je i obranjen na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Temelj izrade poslovnog plana ideja je članova Udruge Srce, korisnika poludnevnog boravka i klupskih aktivnosti, koji su izrazili želju za

društveno korisnim djelovanjem, a prilika za to pružena im je građanskom akcijom financiranom sredstvima Zaklade Zamah u 2017. godini u sklopu koje su izradili 40 kompleta drvenih igračaka te iste podijelili djeci slabijeg imovinskog statusa na području lokalne zajednice. Nastavak razvoja njihove ideje osiguran je sredstvima Hrvatske elektroprivrede, Javne ustanove NP Krka te kreiranjem izazova na online platformi „Čini pravu stvar“. Cilj daljnjeg prikupljanja sredstava je nabava materijala i opreme te prilagodba prostora za izradu drvenih edukativnih igrački u svrhu poticanja razvoja društvenog poduzeća za osobe s invaliditetom.

Simultano ili ovisno o preferencijama, kroz radno okupacijske aktivnosti u prilagođenom plateniku, korisnici uzgajaju vlastito povrće i začinsko bilje. Istovremeno se potiče i unapređuje kognitivni i fizički razvoj, kreativnost i stvaralaštvo, stimulira sensorika, ali i ostvaruje suradnja sa srednjom školom (smjer poljoprivredni tehničar) i drugim zainteresiranim članovima lokalne zajednice. Posebno se to odnosi na zajedničke aktivnosti s volonterima, osiguravanje volontera za vrijeme ljetne pauze, spremanje zimnice i prodaju sadnica i začinskog bilja. Članovi Udruge sudjeluju u aktivnostima kroz čitavu godinu i aktivni su u svim radnjama potrebnim za izvođenje: od nabavke materijala i sjemena, sjetve i sađenja, uređenja i održavanja vrta i platenika i njege biljaka pa sve do skupljanja plodova i njihova korištenja.

Tijekom provedbe programa provodile su se i druge brojne aktivnosti koje su dodatno uključivale korisnike u aktivnosti zajednice s ciljem smanjivanja razlika i rizika od socijalne isključenosti. Sudjelovanje u aktivnostima zajednice omogućavalo je stjecanje novih iskustava korisnika programa Poludnevni boravak i Klub Srce. Korisnici su sudjelovali u nekoliko javnih tribina organiziranih od strane partnerskih organizacija ili same Udruge, na manifestacijama koje su se provodile u lokalnoj zajednici, ali i šire, na izletima unutar i izvan granica RH, izložbama, kazališnim predstavama, promocijama knjiga. Važno je istaknuti i da se u suradnji sa Hrvatskom udrugom likovnih umjetnika i likovnih kritičara održala se kreativna izložba, a otvorila se suradnja sa studentima s Arhitektonskog fakulteta sa svrhom boljeg razumijevanja potreba vezanih uz univerzalni dizajn. Dodatno je važno naglasiti da je povećanju socijalne kohezije pridonijela i suradnja s dječjim vrtićima, osnovnim školama, srednjom školom, Društvom „Naša djeca“, Turističkom zajednicom i Lokalnim volonterskim centrom.

2.3 Oprema i materijalni resursi

Udruga Srce jedna je od rijetkih udruga koja djeluje u potpuno novom, namjenski građenom, energetski neovisnom i moderno opremljenom prostoru u skladu sa zahtjevima univerzalnog dizajna, a uspješnom mobilizacijom resursa i dionika lokalne zajednice, uspjela je učiniti osim korisnim i privlačan, ugodan i opremljen prostor sa materijalom potrebnim za rad.

Površine prostorija za rad su dovoljno prostrane za trenutni kapacitet Udruge. Prema tipu rehabilitacijskog postupka ili aktivnosti, korisnicima su na raspolaganju:

Kabinet Logopeda - 13,28 m/2

Prostorija za Fizikalnu terapiju i psihologa - dijele prostor od 19,55 m/2

Prostorija za Radnu terapiju i senzornu integraciju - 35,00 m/2

Boravak 1 - 52,34 m/2

Boravak 2 - 42,30 m/2 - boravci se prema potrebi mogu spojiti u jedan veliki jer su postavljena fleksibilna pomična vrata umjesto zida.

Kuhinja

Prilagođeni sanitarni čvor za osobe s teškoćama mobilnosti

Vanjska terasa koja je natkrivena također je odlično osmišljen veliki vanjski prostor koji je za korisnike važan posebno u ljetnim mjesecima, a u nastavku su na raspolaganju i fitness sprave prilagođene za osobe s invaliditetom. Udruga u okruženju ima i zemljište na kojem sadi povrće, a u blizini je i plastenik u kojem se sadi začinsko bilje i u novije vrijeme sukulenti koji će biti namijenjeni tržištu, ali su i u funkciji radno-okupacijske terapije.

Udruga Srce kontinuirano unapređuje i prostor i opremu za rad s korisnicima. Oprema predstavlja važan resurs u radu Udruge i o njoj se vodi redovno inventar i prema potrebi, sredstva se nadopunjuju. Popis opreme za radnu terapiju i senzornu integraciju, fizikalnu terapiju, kabinet psihologa i kabinet logopeda Udruge Srce su u dodatku ovog izvještaja. **(DODATAK - Popis opreme kabineta Udruge Srce, ožujak 2020)**

2.4 Programski menadžment

Efikasnost programskog upravljanja, razvidna je i iz načina upravljanja Udrugom, kvalitetom projektnog menadžmenta te odnosa planiranih i realiziranih troškova.

Uspostavljen je kvalitetan i funkcionirajući ustroj Udruge s Upravnim odborom i tijelima sukladno Zakonu o udrugama. **Udruga je u značajnoj mjeri izgradila kapacitet za projektno upravljanje i operativni menadžment, te administrativnog i financijskog upravljanja.**

Tijekom evaluacije, na sva pitanja i traženje dokumenata nije bilo praznog hoda, sve je dokumentirano, dostupno i sve se obavlja u dogovorenom roku. Za vrijeme boravka i evaluacijskog posjeta, stječe se dojam ugodne radne atmosfere i međuljudskih odnosa, što ukazuje na dobru organizacijsku kulturu.

U izgradnji kapaciteta Udruge, vrlo važnu ulogu ima **Predsjednica Udruge, Đurđa Penava, koja je zaposlena u Udruzi i koja je ključna za mobilizaciju resursa, strateška partnerstva, kontinuirano poticanje zaposlenih na edukacije i poboljšanje kvalitete u radu, te kreiranje atmosfere koja je poticajna i za zaposlenike i korisnike.**

Novi zamah programima i projektima daje i **Voditeljica programa Marija Dugac koja ima višegodišnje iskustvo vođenja poludnevnog boravka i kluba, a po preuzimanju više menadžerske pozicije daje doprinos razvoju novih inicijativa i projekata.**

Marina Sakmardi, Voditeljica poludnevnog boravka, ima odličan odnos s korisnicima, ozbiljnost, ali i toplinu i poticajan pristup u radu s korisnicima. Tijekom evaluacijskog razgovora s korisnicima, evaluatorica stječe dojam da Voditeljica poznaje dobro snage svakog pojedinog korisnika i nastoji usmjeriti aktivnosti u skladu s prepoznatim potencijalima i osobnim preferencijama. Istovremeno, osigurava provedbu plana i programa poludnevnog boravka i klupskih aktivnosti u skladu s ciljevima odobrenog programa.

Važan aspekt rada je u razvoju strateških partnerstava s Gradom Zelina i Centrom za socijalnu skrb, a očekuje se i strateško partnerstvo sa Zagrebačkom županijom posebno u vezi budućeg projekta izgradnje i pokretanja stambenih zajednica za samostalan život korisnika. Sredstva se troše namjenski, na što ukazuju i odobrena izvješća od strane nadležnog ministarstva.

Mjesečni trošak po korisniku programa iz sredstava MDOMSP, na ovom projektu, iznosi oko 703,125 kuna, što je nešto više od trećine potrebnog financiranja jer je minimalni mjesečni trošak po korisniku veći i iznosi oko 1.966,60. Udruga za sada uspijeva osigurati sredstva iz vlastitih i drugih izvora financiranja, no važno je istaknuti da je udio sredstava koje izdvaja nadležno ministarstvo za izvaninstitucionalne socijalne usluge koje pružaju kvalitetne organizacije civilnog društva, uistinu mali. Posebno u kontekstu neprovedene decentralizacije sustava socijalne skrbi u Hrvatskoj.

Vrlo važan podatak je i da je Udruga dobila Rješenje MDOMPS-a, 26. travnja 2017., da ispunjava uvjete za pružanje socijalnih usluga psihosocijalne podrške djeci s teškoćama u razvoju i odraslim osobama s invaliditetom, usluge poludnevnog boravka za odrasle osobe s invaliditetom za 30 korisnika, te za uslugu rane intervencije.

To u perspektivi omogućava Udruzi ugovorno financiranje s ministarstvom po korisniku kao održiviji oblik financiranja, za određene usluge za koje postoji interes i preporuka CZSS, a dio preostalih usluga i aktivnosti se mogu financirati iz programa i projekata iz drugih izvora sredstava.

3 Efektivnost

Niz je pozitivnih učinaka ovog programa (kao i komplementarnih projekata) koji se u Udruzi provode. Učinci programa za Grad Sveti Ivan Zelina i Zagrebačku županiju su također značajni, iako se radi o razvijenijoj županiji koja je sukladno Indeksu razvijenosti⁵ među najrazvijenijim županijama u Republici Hrvatskoj, program ima višestruke pozitivne učinke kako iz perspektive ključnih dionika i partnera Grada Sveti Ivan Zelina i Centra za socijalnu skrb, tako i samih korisnika i njihovih roditelja.

Na temelju evaluacijskih upitnika koji su pripremljeni za svrhu evaluacije i procjene učinaka na korisnike i njihove roditelje, primarno se težilo ispitati zadovoljstvo aktivnostima Udruge. **Evaluacijskim upitnicima su obuhvaćeni korisnici (19) i njihovi roditelji (15), ukupno njih 34.**

3.1 Procjena zadovoljstva korisnika

Zadovoljstvo korisnika ispitano je prema unaprijed zadanim tvrdnjama i Likertovoj ljestvici od 1 do 5, pri čemu je 1 u potpunosti nezadovoljan, 2, uglavnom nezadovoljan, 3- neodlučan, 4- uglavnom zadovoljan, a 5 u potpunosti zadovoljan.

Ukupni rezultati za svih 19 korisnika (12 ženskih i 7 muških, od toga su 13 osoba s intelektualnim teškoćama, a 6 s motoričkim teškoćama) koji su izabrani na temelju prigodnog uzorka, ukazuju na visoke ocjene, i zadovoljstvo korisnika.

⁵ Indeks razvijenosti dostupno na:

[https://razvoj.gov.hr/UserDocImages//O%20ministarstvu/Regionalni%20razvoj/indeks%20razvijenosti//Vrijednosti%20indeksa%20razvijenosti%20i%20pokazatelja%20za%20izra%C4%8Dun%20indeksa%20razvijenosti_jedinice%20podru%C4%8Dne%20\(regionalne\)%20samouprave.pdf](https://razvoj.gov.hr/UserDocImages//O%20ministarstvu/Regionalni%20razvoj/indeks%20razvijenosti//Vrijednosti%20indeksa%20razvijenosti%20i%20pokazatelja%20za%20izra%C4%8Dun%20indeksa%20razvijenosti_jedinice%20podru%C4%8Dne%20(regionalne)%20samouprave.pdf)

<i>Procjena zadovoljstva korisnika:</i>	<i>Prosječna ocjena</i>
Zadovoljstvo aktivnostima u koje sam uključen/a	4,4
Zadovoljstvo raznovrsnosti i raspoloživosti aktivnosti/kreativnih radionica	4,4
Zadovoljstvo ukupnim brojem sati aktivnosti	4,3
Zadovoljstvo odnosom voditelja radionice prema meni osobno	4,5
Zadovoljstvo atmosferom u Udruzi	4,4
Zadovoljstvo mogućnosti prigovora u Udruzi kada s nečim nisam zadovoljan/na	4,1
Zadovoljstvo naučenim na radionici/aktivnostima	4,4
Zadovoljstvo druženjem s drugim sudionicima radionica/aktivnosti	4,6

Procjene na sva pitanja ukazuju na visoko zadovoljstvo korisnika i ocjene se kreću između 4,1 i 4,6 što ukazuje da su odgovori najbliže kvalitativnoj procjeni - uglavnom ili u potpunosti sam zadovoljan. Iako se radi o nijansama, kada se gleda prema visini prosječne ocjene, korisnici su neznatno manje zadovoljni s brojem sati aktivnosti, što ukazuje na potencijal većeg broja sati aktivnosti ukoliko se za to osiguraju uvjeti (financijski, prostorni i ljudski resursi) kao i s mogućnosti prigovora Udruzi, kad s nečim nisu zadovoljni.

Najzadovoljniji su mogućnošću druženja s drugim korisnicima i odnosom voditelja prema njima, što ukazuje na iznimnu važnost socijalnih interakcija, kvalitetu Voditeljice poludnevnog boravka, ali i dobre međusobne odnose i promicanje atmosfere koja je ugodna i poticajna.

Tijekom evaluacijskog posjeta, evaluatorica je dodatno razgovarala s 9 korisnika, prikupljajući njihove osvrte i iskustvo boravka u Udruzi. Stječe se dojam da su korisnici zadovoljni, kooperativni, spremni iznijeti mišljenje o aktivnostima i osobnim preferencijama i da im je mogućnost sudjelovanja od velike važnosti. Većina je na pitanje što bi radili da nisu u mogućnosti biti tu, odgovorila da bi bili uglavnom u kući bez mogućnosti interakcija, stjecanja novih iskustava ili kvalitetno organiziranog vremena. Dio korisnika osvijestilo je i osobne sposobnosti, prenoseći znanja ili specifičnu vještinu drugim korisnicima što direktno utječe na njihovo samopoštovanje. Dio korisnika s motoričkim teškoćama koji nisu zaposleni, ipak ima i prevelika i možda nerealna očekivanja s obzirom na obrazovanje, dob i druge okolnosti, i tu je razvidna vještina Voditeljice poludnevnog boravka koja pokušava usmjeriti te korisnike na realne mogućnosti, povezujući ih s poslodavcima, učeći ih „mekim“ vještinama posebno komunikacijskim i prezentacijskim te općenito podupirući kod tih korisnika u suradnji s timom emocionalnu ravnotežu i socijalne vještine koje, uz potporu obitelji, mogu u budućnosti doprinijeti i bržem zapošljavanju te skupine korisnika.

3.2 Procjena zadovoljstva roditelja

Procjena zadovoljstva roditelja korisnika radionicama/aktivnostima Udruge Srce-odvijala se također prema unaprijed definiranim pitanjima tijekom ožujka 2020, i prema istoj metodologiji, s tim da su pitanja podijeljena u tri grupe sa svrhom ispitivanja zadovoljstva roditelja učincima radionica na njihovu djecu, prilagodbom radionica na njihove potrebe i individualne potrebe djeteta te općenito na zadovoljstvo Udrugom. I ova je evaluacija provedena na dobrovoljnoj osnovi, a ukupno je sudjelovalo 15 roditelja (većinom mame)

<i>Procjena zadovoljstva roditelja učincima radionica i aktivnostima</i>	Prosječna ocjena
Aktivnosti u koje je uključeno moje dijete, imaju jako pozitivan utjecaj na nju/njega	4,3
Raznovrsnost usluga i raspoloživost aktivnosti/kreativnih radionica i postupaka omogućavaju mi da uvidim koje od njih najbolje odgovaraju mojem djetetu	4,2
Dobivam nove ideje kako raditi sa djetetom, više nego i na jednom drugom mjestu na kojem smo do sada koristili usluge	4,1
Imam manju potrebu tražiti rješenja za usluge mom djetetu na drugim mjestima od kada smo uključeni u programe Udruge	4,1

<i>Procjena zadovoljstva roditelja prilagodbom na individualne potrebe</i>	Prosječna ocjena
Usluge i podrška koje su pružene mom djetetu i meni u Udruzi više su nego dovoljne za ono što nam trenutno treba	4,0
Vrijeme i mjesto na kojem se pružaju usluge/aktivnosti usklađeno je s mojim radnim vremenom ili s potrebama moje obitelji i djeteta	3,9
Kada je potrebno, Udruga prilagodi uslugu vremenu koji meni i mojoj obitelji najviše odgovara	3,0
Usluge su individualizirane i pružene točno prema potrebi mog djeteta	3,3

<i>Procjena zadovoljstva roditelja Udrugom</i>	Prosječna ocjena
Okruženje i atmosfera u Udruzi više su nego poticajne za moje dijete i mene osobno	4,1
Zaposlenici i suradnici Udruge spremni pružaju puno podrške i pažnje mom djetetu i meni osobno	4,4
Kada nastupi problem ili kad nisam zadovoljna uslugom, u Udruzi pokušavaju odgovoriti na moje primjedbe bez da oko toga imamo problema	4,0

Znam kako i kome uložiti prigovor, ukoliko s nekim od voditelja radionice ili Udruge nisam zadovoljan/na	4,1
--	-----

I ovdje rezultati ukazuju na zadovoljstvo roditelja jer su u dvije grupe pitanja sve ocjene 4 ili iznad 4. Najveća ocjena je upravo kod procjene roditelje o tvrdnji kako „Zaposlenici i suradnici Udruge spremni pružaju puno podrške i pažnje mom djetetu i meni osobno“ (4,4) i kod procjene tvrdnje „Aktivnosti u koje je uključeno moje dijete, imaju jako pozitivan utjecaj na nju/njega“ (4,3).

Iako se radi o, pojedinačno gledano, vrlo dobrim ocjenama, ipak su, uvjetno rečeno, roditelji i zadovoljni i nezadovoljni drugom grupom pitanja koji se odnose na „personalizaciju socijalne usluge“. I to konkretno, na prilagodbu vremena i pristupa njihovim potrebama, individualnom pristupu djetetu, te potrebama koje oni mogu zadovoljiti u okviru Udruge, bez potrebe da traže dodatne usluge ili pomoć negdje drugdje. No, s obzirom da su potrebe obitelji osoba s članom koji je osoba s invaliditetom često i višestruko veće, a naročito osoba s intelektualnim teškoćama, ne čudi da su tu nešto manje ocjene, no većina roditelja, kada se listići gledaju pojedinačno (njih 9 od 15) daje i u ovoj kategoriji najveće ocjene.

Zadovoljstvo koju izražavaju i korisnici i roditelji, ukazuje na to da su sadržaji i aktivnosti koje su korisnicima na raspolaganju kvalitetno vođene, s motiviranim zaposlenicima Udruge Srce koji njeguju i obiteljsku i profesionalnu atmosferu u Udruzi. U nastavku rada, kao i većina pružatelja usluga, Udruga Srce može dodatno poraditi na personalizaciji usluga, posebno kod onih korisnika koji su duže vrijeme u programu. Za to je ključno ostvariti i partnerstvo sa roditeljima koji su važan partner u promicanju veće samostalnosti i ispunjavanja potencijala svakog korisnika.

Udruga je unazad šest godina poduzela vrijedne korake na unaprjeđenju kvalitete rada. Među prvim od udruga pružatelja socijalnih usluga u Hrvatskoj, je započela usklađivanje sa *Nacionalnim standardima kvalitete za socijalne usluge*, te je unaprijedila brojne procese i procedure vezane uz socijalne usluge i menadžment organizacije.

Među ključnim su individualne i organizacijske procjene rizika, procedure vezane uz izradu individualnog plana usluga, partnersko i suradničko umrežavanje, kao i niz kvalitetnih procedura vezane za upravljanje ljudskim resursima.

Udruga je uložila i napore u redovne i dodatne edukacije o osobno usmjerenom planiranju kao i prilagodbu informacija i sadržaja korisnicima što je važan aspekt rada s osobama s intelektualnim teškoćama. U suradnji s Centrom za socijalnu skrb, Udruga je

nedavno provela i zajedničku procjenu potreba korisnika u zajednici što je odličan potez i primjer dobre prakse suradnje koji treba posebno istaknuti.

Uz kontinuiranu inovativnost koju ova Udruga ističe, treba svakako pohvaliti njihove socijalno poduzetničke inicijative koje će zaživjeti u punom smislu vremenom, a sada dopunjuju radno terapijske aktivnosti na smislen i zanimljiv način. Od obrade drva i radionica na kojima se između ostalog rade drvene kockice sa slovima, do plastenika u blizini dnevnog centra za uzgoj začinskog bilja i sukulenata koji mogu biti plasirani i namijenjeni široj skupini kupaca. Udruga uzgaja i svoje povrće, energetski je učinkovita, a ima brojne kreativne alate i materijale kojima se koristi i u poludnevnom boravku, ali i za druge projekte i osmišljavanje razvoja socijalnog poduzetništva.

3.3 Procjena ključnih aktera lokalne politike za osobe s invaliditetom

Tijekom dodatnih evaluacijskih razgovora s Ravnateljicom CZSS Sveti Ivan Zelina i Pročelnicom Upravnog odjela, **stječe se dojam da je partnerski odnos između Udruge i ključnih aktera lokalne politike za osobe s invaliditetom zaživio i da je uspostavljen na dobrobit lokalne zajednice i mreže pružatelja usluga.**

Ravnateljica CZSS ističe i pomake u sustavu socijalne skrbi, u smislu smanjenja broja nezaposlenih u zadnje tri godine te otvaranje novih mogućnosti za zapošljavanje osoba s invaliditetom. Ističe ozbiljnost rada Udruge, brojnost korisnika i sadržaja i sposobnost rješavanja problema za korisnike, od prijevoza, do intervencija kod pojedinih korisnika. Posebno je zadovoljna da su CZSS i Udruga Srce zajedno napravili procjenu potreba korisnika i njihovih obitelji, a u perspektivi vidi priliku za još tješnju suradnju posebno u pogledu definiranja ishoda individualnog plana korisnika, superviziju te suradnju ukoliko Udruga ishodi direktno ugovaranje s nadležnim ministarstvom za usluge koje predloži.

Važan doprinos vidi i u najavljenom projektu Udruge Srce za izgradnju nove socijalne infrastrukture koji će osigurati stambene zajednice za do 14 osoba, u samostalnoj jedinici za koju je Grad već izdao rješenje o građenju, a Zagrebačka županija pokazala interes za partnerskom podrškom. Lokacija je u blizini dnevnog centra Udruge Srce, a tom izvrsnom inicijativom Udruga Srce će odgovoriti na potrebe koje su evidentne prema potrebama za smještajem i u Mreži socijalnih usluga nadležnog ministarstva za socijalnu politiku.

Prema podacima CZSS za zadnje tri godine (2017 do 2019), vidljivo je da još uvijek postoje potrebe za smještajem osoba s invaliditetom, i djece s teškoćama iako nešto u manjem opsegu nego ranijih godina.

I Pročelnica Upravnog odjela Grada Sveti Ivan Zelina ističe zadovoljstvo suradnjom i partnerstvom s Udrugom. Smatra da je Udruga duži niz godina pouzdan partner Gradu. Suradnja s Udrugom je, ističe, vrlo kvalitetna i Udruga je u svakom slučaju jedna od prepoznatljivih u životu zajednice. Grad od početka prati rad ove Udruge, stabilnim financiranjem, prateći programe i projekte i njihovu inovativnost u radu.

Pročelnica također smatra da mreža socijalnih usluga još nije dovoljno razvijena, iako su ostvareni značajni napreci. Kako bi omogućili i pospješili kvalitetnu provedbu deinstitutionalizacije izdali su rješenje o gradnji na parceli zemlje kako bi Udruga realizirala projekt izgradnje stambenih zajednica u okviru projekta financiranog europskim sredstvima. Grad Zelina financira i usluge logopeda, daje veliku potporu integraciji djece s teškoćama u vrtiće, sufinancirajući značajan dio sredstava roditelja djece s teškoćama u razvoju.

3.4 Socijalni i ekonomski učinci na lokalnu zajednicu

Osim doprinosa kroz stvaranje programa i projekata za osobe s invaliditetom kojima se direktno potiče socijalno uključivanje i suzbija diskriminacija, poticanje volontera, umrežavanje zajednice, važni su i drugi socijalni i ekonomski učinci na lokalnu zajednicu, i to konkretno putem novih zapošljavanja kao i uplate prireza i poreza na dohodak, koji od 2018. pripadaju skoro u cijelostima gradovima i općinama.⁶

Udruga je u 2019. godini zapošljavala 44 osobe (uključujući i osobne asistente), a ukupno je uplatila u proračun kroz porez na dohodak i prirez 64,148,08 kuna. Samo kroz ovaj program u prošloj godini „vratila“ je 18.883,72 kuna kroz prirez i porez na dohodak, a za razdoblje od tri godine taj iznos je oko 56.651,16 kuna. Porez i prirez sada se vraća direktno Gradu Sveti Ivan Zelina, što je dodatna ekonomska vrijednost na već visoku društvenu vrijednost koju ova Udruga daje natrag svojoj zajednici.

Ogroman doprinos Udruga Srce daje i kroz Volonterski centar koji je pokrenula još 2013. godine, a Gradsko Vijeće Sveti Ivan Zelina usvojilo je lokalnu volontersku politiku čime se dao i legitimitet ovoj vrijednoj inicijativi.

⁶ [https://www.zakon.hr/z/411/Zakon-o-financiranju-jedinica-lokalne-i-podru%C4%8Dne-\(regionalne\)-samouprave](https://www.zakon.hr/z/411/Zakon-o-financiranju-jedinica-lokalne-i-podru%C4%8Dne-(regionalne)-samouprave)

4 Vidljivost programa i utjecaj

Udruga ima Internetsku stranicu <https://www.udruga-srce-zelina.hr/> na kojoj su sve ključne informacije o programu te druge važne informacije o aktivnostima i projektima Udruge. Time osigurava preglednost i transparentnost jer je Internetska stranica ključan izvor informacije za dionike u Hrvatskoj. Udruga ima i Facebook stranicu <https://hr-hr.facebook.com/udruga.srcezelina/> što je odličan i danas nužan socijalni medij, a olakšava povezivanje i članovima korisnicima i drugim dionicima te informiranje javnosti.

Uspostavljena je intenzivna, redovna suradnja s lokalnim medijima, web portalima, primjerice Prigorje.hr., In portal, Radio Zelina, Internetske stranice Grada Sveti Ivan Zelina, sve je dokumentirano prema godinama i datumima u arhivi Udruge, a svrha je da se širu javnost kvalitetno i detaljno informira o potrebama osoba s invaliditetom, populariziraju programi i projekti te promiču pozitivne prakse vezane uz osobe s invaliditetom.

Doprinos Udruge kroz niz godina ogleda se i u zagovaračkoj aktivnosti, posebno usmjerenoj na senzibilizaciju javnosti o pravima osoba s invaliditetom i suzbijanju diskriminacije kao i o važnosti komplementarnih usluga korisnicima kojima je to potrebno, što sve povećava vidljivost i utjecaj na okruženje.

5 Održivost programskih rezultata

Udruga u ovom trenutku ima kvalitetno ustrojen sustav za upravljanje, vođenje, financijsko upravljanje, praćenje i dokumentiranje podataka, iskustvo u prikupljanju sredstava i brojne ideje, te će biti sposobna prilagoditi se i nastaviti raditi i u narednom razdoblju.

Na institucionalnoj razini, odnosno razini središnje države, Ministarstvo za demografiju, obitelj, socijalnu politiku i mlade ključan akter kreiranja instrumenata provedbe javne politike za osobe s invaliditetom, planira nastavak financiranja trogodišnjih programa, uz povećanje opsega i kreiranje mjera za ugovaranje usluga od strane udruga, čime se pospješuje održivost rezultata i stabilnost rada.

Ukoliko se predvidi podugovaranje temeljem Rješenja o pružanju usluga, usluge psihosocijalne podrške Udruge Srce treba pokušati i na taj način direktno financirati.

Grad Sveti Ivan Zelina nesumnjivo će nastaviti financiranje Udruge, i suradnju na programima i projektima, a u perspektivi je potrebno snažnije zagovarati doprinos sufinanciranju (posebno prijevoza osoba s invaliditetom) iz sredstava Zagrebačke županije.

6 Zaključci i preporuke

Konvencija Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom koju je Republika Hrvatska ratificirala 2007. godine, člankom 19. „Neovisno življenje i uključenost u zajednicu“, eksplicitno ističe **pravo svim osobama s invaliditetom na samostalan život i uključenost u zajednicu**, uključujući pravo osobama s invaliditetom na pristup širokom rasponu usluga koje različite službe potpore pružaju osobama s invaliditetom u njihovom domu, i lokalnoj zajednici. Člankom 26. ističe se **pravo na osposobljavanje i dostupnost rehabilitacije u zajednici kojima se potiče sudjelovanje i uključivanje u sve aspekte društva** osobama s invaliditetom na najbližoj mogućoj lokaciji njihovom prebivalištu, a člankom 30. ističe se pravo osoba s invaliditetom na sudjelovanje u kulturnom životu, rekreacijskim aktivnostima, razonodi i sportu te na razvoj i korištenje svojeg kreativnog, umjetničkog i intelektualnog potencijala ne samo za svoju dobrobit nego i za obogaćivanje društva.

Zadovoljstvo koju izražavaju korisnici i njihovi roditelji programom Udruge Srce važno je istaknuti jer se radi o programu koji sadrži brojne aktivnosti koje su im na raspolaganju upravo u lokalnoj zajednici gdje žive.

Za lokalnu zajednicu program i komplementarni projekti i aktivnosti koje Udruga provodi, imaju pozitivan i socijalni i ekonomski učinak. Konkretni doprinosi su širenje mreže izvaninstitucionalnih socijalnih usluga kao važnog preduvjeta za deinstitucionalizaciju i transformaciju sustava socijalne skrbi, aktiviranje osoba s invaliditetom koje žive s obitelji u zajednici na način koji podupire ostvarenje njihovog potencijala, smanjenje nezaposlenosti putem zapošljavanja i angažiranja zaposlenih i suradnika na programu te neposredno kroz zapošljavanje i ukupan povrat sredstava kroz prireze i porez na dohodak.

Udruga je pokazala visoku razinu odgovornosti u provedbi programa i u značajnoj mjeri uz kvalitetan programski menadžment i organizacijsku atmosferu. U tom smislu, ključne preporuke odnose se na osiguranje daljnje kvalitete u radu i jačanje kapaciteta Udruge.

Periodično je i dalje potrebno analizirati učinke kod onih korisnika koji koriste više socijalnih usluga ili su uključeni u više aktivnosti iz različitih projekata i programa. Takvi korisnici su duže vrijeme u Udruzi i dobro je da se posveti pozornost višegodišnjim postignućima i planovima za dalje, posebno u perspektivi ugovaranja usluge s nadležnim ministarstvom čime bi se olakšao fokus na individualne ishode usluga za korisnike.

Također, preporuke se odnose i na daljnju stratešku izgradnju kapaciteta za partnerstvo s Centrom za socijalnu skrb s posebnim fokusom na suradnju u planiranju i praćenju ishoda socijalnih usluga osobama s invaliditetom te utvrđivanja potreba u mreži usluga.

Udruga treba nastaviti i po potrebi intenzivirati rad s mladim korisnicima, kako bi pokušala porušiti i preostale barijere koje stoje pred njima, te poticati zapošljavanje i neovisno stanovanje tih mladih, kako bi dali maksimalan doprinos društvu.

Zaključno treba reći, da Udruga Srce donosi visoku društvenu vrijednost Gradu Sveti Ivan Zelina. Konkretni doprinos daje povećanjem socijalnog kapitala kroz sustavan rad na izgradnji povjerenja i suradnje s različitim dionicima u zajednici te osiguranjem smanjenja nezaposlenosti putem zapošljavanja lokalnog stanovništva kao i uplaćenim porezima i doprinosima čime direktno doprinosi i izvorima financiranja jedinica područne i lokalne samouprave.

U nastavku provedbe ovog Programa do isteka trogodišnjeg razdoblja, potrebno je i dalje izvršavati sve obaveze prema MDOMPS te pripremiti novi prijedlog za nastavak financiranja programa za razdoblje 2020-2023.

Preporuka za MDOMPS pri donošenju odluka o novom financiranju Udruge Srce je da razmotri doprinos koji ova Udruga osigurava za osobe s invaliditetom, u kontekstu decentraliziranog razvoja mreže izvaninstitucionalnih socijalnih usluga i u kontekstu demografske politike, kojoj je cilj jačati sredine koje imaju razvojni potencijal, i obiteljske politike prema kojoj je obiteljima nužna podrška društva. Ministarstvo to može učiniti konkretnim povećanjem sredstava u novom trogodišnjem ciklusu, kao i izdvajanjem dodatnih sredstava za ugovaranje usluge koje Udruga Srce predloži, jer su dosadašnji mjesečni iznosi po korisniku ipak skromni, a Udruga je svojim radom i pouzdanošću dokazala da je postala važan partner ključnim akterima socijalne politike u Hrvatskoj.

To je uistinu važno jer svi važni europski i nacionalni strateški dokumenti naglašavaju ključne pretpostavke prevencije institucionalizacije osoba s invaliditetom, putem širenja dostupne mreže socijalnih usluga u zajednicama i podrške obiteljima osoba s invaliditetom koje o njima skrbe, kako bi se zastario sustav smještanja korisnika u ustanove preoblikovao u moderni sustav socijalne politike usmjerene na potrebe obitelji i korisnika u kojima one postaju u fokusu zajednice kao jednakopravni građani uz sve raspoložive potrebne usluge, a ne segregirane u ustanove socijalne skrbi.

DODATAK – Popis opreme kabineta Udruga Srce, ožujak 2020

Popis opreme: Radna terapija i senzorna integracija

OPREMA	kom	OPREMA	kom
Strunjače podne (za spajanje)	12	Plastični obruč žuti veliki	1
Stol	1	Plastični obruč crveni srednji	1
Stolac	2	Plastični obruč plavi srednji	1
„Pješčane ploče“	5	Plastični obruč plavi mali	1
Tepih dvostrani	1	Plastični obruč zeleni mali	1
Pilates lopta ø 75 siva	1	Stabla od filca uz dodatke	4
Pilates lopta kikiriki crvena	1	Interaktivni zid	1
Švedske ljestve	1	Drvena, zidna slagalica (žirafa - voće)	1
Ogledalo	1	Gumene, vakuumske podloge	4
Njihaljka	1	Plastični mini set za kuglanje (6 čunjeva i 2 loptice)	1
Vreća za ljuljanje	1	Kutije za igračke crvene	2
Auto guralica	1	Kutije za igračke zelene	4
Plavi tunel	1	Spužvasti stalak i kolutići (6 kolutova)	1
Valjak „Sport tec“	1	Spužvaste puzzle brojevi	10
Žuta vreća sa stiroporom	1	Jastučići punjeni stiroporom razne veličine	11
Žuti obložen stol cca0,40 x1 x0,30m	1	Plastična posuda s kinetičkim pijeskom	1
Žuta obložena klupica cca 0,30 x 0,40 x 0,30m	1	Plastična posuda za vodu plava	1
Odčepljivač odvoda	6	Težinske vrećice s punjenjem	10
Trampolin	1	Utezi na čičak	4
Jastuci za zaštitu (ušiveni u ležaljku)	1	Mini masažer	1

Bazen s lopticama	1	Z-vibe	1
Plastični tobogan	1	Punjene vrećice šarene (emocije)	5
Gange trokut ploče (velike i male)	6	Set za gađanje (meta i 6 čičak loptica)	1
		Dječji parachute	1
Taktilne podloge okrugle (podne)	10	Drveni set za oralnu motoriku	1
Taktilne podloge okrugle (male)	10	Plastični dječji telefon	1
Spužvaste stepenice zelene	1	Set adaptiranih škara za rezanje u kutiji	1
Spužvasta kosina svijetlozelena	1	Svjetiljka s vizualnim efektima	1
Spužvasta kocka plava	1	Mirisna sol različite boje u kutiji	5
Preklopna spužvasta strunjača crveno-žuta	1	Pjena za brijanje	1
Mekana strunjača podna zelena	1	Vakuumske loptice	16
Spužvasti valjak zeleni	1	Pomagalo za hvat olovke	3
Spužvasti elementi za valjak zeleni	2	Štap za hvatanje	1
Plastični štapovi crveni	2	Loptice pikave različite veličine	6
Plastični štapovi plavi	2		
Plastični štapovi zeleni	1		
Plastični čunjevi (u šest boja)	6		
Skejbord	1		
Plastični stalak za štapove, dvostruki crveni	1		

Oprema igračke

DIDAKTIČKE IGRAČKE	kom	DIDAKTIČKE IGRAČKE	kom
Plišana lutka za oblačenje	1		
Plišane igračke zdravoljupci	5		

Krpeni klaun	1		
Didaktički set (čavlići, čekić, figurice, ploče)	1		
Plastični kuhinjski set (4 vrste pribora)	1		
Drvene kocke za slaganje po veličini	10		
Drvene kocke za ubacivanje oblika	5		
Kartonske kocke za slaganje po veličini	10		
Set pika slika (4 podloge i čavlići raznih boja)	1		
Ploča piši-briši s olovkom za pisanje	1		
Kantica mase za modeliranje (plava)	1		
Set plastičnih perlica i špagica za navođenje	1		
Igra gusar (bačva, gusar, 24 mača za umetanje)	1		
Set plastičnih vijaka, različite boje i predlošci	1		
Set spužvastih kocaka za građenje	1		
Drvena umetaljka djevojčica (5 u 1)	1		
Drvena umetaljka dječak (5 u 1)	1		
Drvena umetaljka djevojčica s kišobranom (5x)	1		
Drvena umetaljka medvjedić (5x)	1		
Drvena, zvučna umetaljka životinje (6 kom)	1		
Drvena zvučna umetaljka farma (GOULA, 7 kom)	1		
Drvena umetaljka močvara	1		
Drvena umetaljka sat s brojevima	1		
Drvena magnetna vodilica leptir	1		

Drvena umetaljka obuci djevojčicu (8 kom)	1		
Drvena umetaljka oblačilica (16 kom)	1		
Drvena umetaljka prijevozna sredstva (5 kom)	1		
Drvena slagalica medo u vlaku (20 kom)	1		
Drvena umetaljka farma (10 kom)	1		
Drvena slagalica kategorije (36 kom)	1		
Drvena umetaljka životinje (duple figurice)	1		
Drvena slagalica (8 komada)	1		
Drvena slagalica za vezanje	1		
Drvena vodilica mala	1		
Drvena vodilica velika	1		
Drveni abakus	1		
Drveni set za rezanje - voće	1		
Set plastičnih štapića i spojnice za slaganje	1		
Taktilni set kartica, kovčeg plavi	1		
Set puzzli za slaganje, kovčeg plavi	1		
Drvena umetaljka HABA	1		
Set drvenih 3D kocki na stalku - životinje	1		
Set drvenih pločica - osjeti	1		
Drvena slagalica emocije GOULA	1		
Drveni set za slaganje - medvjedići	1		
Set magnetna ploča i predlošci (kutija)	1		
Set drvenih 3D kocaka - prijevozna sredstva	1		
Set puzzli za slaganje (4 različite slike)	1		

Set drvenih taktilnih kolutića (7 parova)	1		
Drvene puzzle za uparivanje brojeva (0-10)	1		
Drvena slova	17		
Drvene kocke za slaganje (7 komada)	1		
Edukativne kartice - Što volim raditi? (Frank)	1		
Igra s oblicima (Frank)	1		
Igra suprotnosti (Frank)	1		
Puzzle Tom&Jerry (60 komada)	1		
Dječji memory UNICEF	1		
Plastične bačvice za slaganje (4 komada)	1		
Plastične čaše za slaganje (6 komada)	1		
Set gumenih životinja i predložci	1		
Plastična kocka s čavlicima (žuto-crveni)	1		
Plastični set tračnice i vlakić	1		
Set plastičnog voća i povrća	1		
Set kalupa za modeliranje plastelina	1		
Plastični set staza za utrku (formula)	1		
Drveni set za navođenje (oblici i štapići)	1		
Set konstrukcijskih elemenata Helter-skelter	1		
Magnetna slagalica ljudsko tijelo	1		
Edukativna igra 20 u 1	1		
Edukativna igra Sequencing	1		
Edukativna igra match it - arithmetic	1		
Društvena igra Spuzzle	1		
Drveni set Ambiente	1		
Puzzle Clementoni (104 komada)	1		

Set za navođenje + predloži (Filo)	1		
Edukativna igra „Zabavna matematika“	1		
Edukativna igra „Erstes Zahlen“	1		
Puzzle dinosauri Frank (4 slike)	1		
Set kartica Symmetrix	1		
Set Puzzle 6-side cube	1		
Tangram komplet	1		
Igra „Šašave kornjače“	1		
Igraće karte „Crni Petar“	1		
Drveni set - razne slagalice (13 ploča)	1		
Plastični vrtuljak - životinje	1		
Set Domino podloži podni	1		
Set „Big foot“	2		
Set plastičnog posuđa	1		
Kinetički pijesak (paket)	1		
Masa za modeliranje plava (paket)	2		
Set kocki za slaganje Clipo junior	1		
Set drvenih kocaka u kantici	1		
Set plastičnih figurica; razne	1		
Set plastičnih vozila	1		
Lego city police	1		
Kocke lego duplo (set)	1		
Set plastični alat	1		
Drvene pločice za uparivanje uzorka; set (2 ploče)	1		
Domino kartice dvostrane; set	1		
Set glazbenih instrumenata (bubanj, ksilofon, palice)	1		

Kuglice i vodilice (komplet)	2		
Igra za ubacivanje žetona (rozi-zeleni)	1		
Set plastičnih slova (eng. Abeceda)	1		
Društvena igra „Gogos“	1		

Popis opreme u kabinetu logopeda

Dijagnostički materijali

1.	Reynell razvojne ljestvice govora	Priručnik	1
		Torba s ispitnim materijalima	1
		Protokoli	cca 21
2.	Peabody slikovni test rječnika PPVT-III-HR	Priručnik	1
		Hrvatske norme za PPVT-III-HR	1
		Slikovni predlošci za PPVT-III-HR	1
		Protokoli	cca 54
3.	Komunikacijske razvojne ljestvice KORALJE	Priručnik	1
		Upitnik za dojenčad - Riječ i geste	cca 38
		Upitnik za hodončad - Riječi i rečenice	cca 49
4.	Procjena i poticanje motoričko - perceptivnih i govornih sposobnosti	Komplet (priručnik, slikovni predlošci)	1
5.	Test za procjenjivanje predvještina čitanja i pisanja	Priručnik	
		Protokoli - lista za odgovore	24
6.	Procjena artikulacije	Set materijala	

Terapijska pomagala

1.	Talk Tools pomagala	Honey bear	1
		Chewy tubes	2
		Ark Z-vibe	1 + 3 nastavka
		Progressive Jaw closure tubes	1
		Tongue tip lateralization/elevation tools	1 komplet (2 štapića)
		Jaw grading bite blocks	1 komplet (6+6)
		Straw kit	1 komplet (8+3 slamke)
		Horn kit	1 komplet (12 trubica)
2.	Vibrofon	aparat, punjač, 3 sonde	1 komplet
3.	Digitalni logopedski set Behringer	priručnik	1
		aparat	1
		mikrofon	1
		slušalice	2
4.	Set drvenih špatula		

Multimedija i uredska oprema

1.	Program ranog učenja 1	Učimo životinje Učimo boje Učimo brojeve	1 kompet/3 CDa
2.	Čituljica 1	CD	1 (Renata)
3.	Čituljica 2	CD	1
4.	Čituljica 3	CD	1
5.	Čitajmo zajedno 1	CD	1 (Renata)
6.	Čitajmo zajedno 2	CD	1
7.	Predškola	CD	1 (Renata)

8.	Mala škola	CD	1 (Renata)
9.	ABA	CD	1
10.	Sustav modificiranja znakova - I stupanj	CD	1
11.	Laptop DELL		1
12.	Miš prijenosni		1
13.	Mobitel Huawei + punjač		1
14.	Tablet Samsung Galaxy Tab A + punjač		1
15.	Ultra slim portable DVD Writer - cd čitač		1
16.	USB 3.0. 4 port hub - umetci za USB		1

Asistivna tehnologija i potpomognuta komunikacija

Jednostavni komunikatori i prateći softveri

Pričajući kvadrati (Big point)	6 komada
Štipaljke pričalice	6 komada
Interaktivni zid	1 komad
Pričajući raspored	1 komad
GoTalk 9+	1 komad
Stalak za GoTalk 9+	1 komad
Boardmaker with SD Pro v6 for Windows CD	1 komad

Tablet komunikatori i komunikacijski softveri

Tobii Communicator 5 - softverski paket	1 komad - 3 licence
Hrvatski glas Lana	softver

Komunikacija i upravljanje pogledom

PcEye Explore - Tobii Dynavox	1 komad
Tobii Dynavox Gaze Viewer	1 komad

Pristup računalu

ABC Maestro softver	Licenca za jednog korisnika
TTS Maestro	softver
Clevy tipkovnica	1 komad
Clevy miš	1 komad
HearSafe slušalice	1 komad
Silikonska navlaka za Clevy tipkovnicu	1 komad
Setovi naljepnica sa simbolima za ABC Maestro	1 set
Čuvar tipki za Clevy tipkovnicu	1 komad

Sklopke

Sklopka bežična SimplyWorks 125 crvena	1 komad
Receiver za bežičnu sklopku	1 komad

Didaktička sredstva

Knjige, slikovnice i vježbenice

KNJIGE I SLIKOVNICE		
1.	Bobi uči brojiti	1
2.	Moj prvi rječnik 2-4 godine	1
3.	Ide maca oko tebe	1
4.	Eci peci pec	1
5.	Suprotnosti	1
6.	Domaće životinje mladunčad	1
7.	Rječnik za četverogodišnjake	1
8.	Vlakovi	1
9.	Pikov rođendan	1
10.	Otkrij i nauči boje	1

11.	Na farmi	1
12.	Moje prve riječi - učim i čitam	1
13.	Disneyevo blago - komplet 5 knjiga	1
14.	Moja prva Biblija	1
15.	Velika knjiga aktivnosti i vježbi za razvoj govora	1
16.	Oral Motor Exercises for Speech Clarity (kopija)	1 (Renata)
17.	Kako D postaje R	1 (Renata)
18.	Mojih prvih 100 riječi	1 Renata
19.	Učim riječi	1 (Renata)
20.	Učim boje	1 (Renata)
21.	Učim zbrajati	1 (Renata)
22.	Što da odjenem	1 (Renata)
23.	Kome ovo pripada	1 (Renata)
24.	Kako se gleda abeceda	1 (Renata)
25.	Priče s Voćne farme	1
26.	Priče o zečiću Karlu	
27.	Karlo, mama, tata i baka Zečić	1
28.	Ježica Vici u šumskoj češljaonici	1
29.	O mišu i satovima	1
30.	Unterwegs zum Kindergarten	1
31.	Krojačić Hlačić	1
32.	Artur među miševima	1
33.	Tobijeve nevolje	1
34.	Ako se izgubiš	1
35.	Moj brat je autist	1
36.	Imaš li tajnu	1
37.	Moj dragi djed i baka	1

38.	Snjeguljica u začaranoj šumi	1
39.	Pliva patka - pjesme i brojalice za najmlađe	1
40.	Pokraj peći maca prela - dječje pjesme i brojalice	1
41.	Pošla koka u dućan	1
42.	Kad si sretan - dječje pjesmice i brojalice	1
43.	Djed i repa	1
44.	Sretno stablo	1
45.	Kjel crna labud ptica	1
46.	Životinjska abeceda	1
47.	Rječnik pojmova u logopediji	1
48.	Velika knjiga razvojnih aktivnosti	1 (Jelena)
49.	Pišem bez pogrješaka - igre, vježbe i aktivnosti za pomoć djeci s teškoćama u pisanju	1
50.	Vesela škola s logopedom	1 (Jelena)
51.	Vesela knjiga aktivnosti i vježbi za razvoj govora	1
52.	145 logopedskih igara	1
53.	Velika knjiga igara - 250 igara za sve uzraste	1
54.	Progovori 1	1
55.	Progovori 2	1
56.	Progovori - postupci slušno-govornog osposobljavanja djece s težim slušnim oštećenjima i djece u razvoju govora	1
57.	Ti nevjerojatni ljevaci	1
58.	Započnimo - priručnik	1
59.	Skočkica je bolesna	1
60.	Puž Slavek u polju suncokreta	1
61.	Vesela obitelj	1
62.	Moji prvi crteži	1
63.	Priče o šumi - zmajevi	1

64.	Bambi	1
65.	Spasite dvorac - Pustolovina u Njemačkoj	1
66.	Moje prve brojke	1
67.	Mala sirena	1
68.	Ljepotica i zvijer	1
69.	Snjeguljica i sedam patuljaka	1
70.	Boje - opipaj i osjeti	1
71.	Vrlo gladna gusjenica	1
72.	Jesen u šumi	1
73.	Vendolin iz Krojačke ulice	1
74.	Jezoviti oglasi	1
75.	Životinje i godišnja doba	1
76.	Životinje - kako žive životinje	1
77.	Izgubljena vidra	1
78.	Riblja arka	2
79.	Jakov u samoposluživanju	1
80.	Jakov želi gledati televiziju	1
81.	Jakov u školi	1
82.	Petra u bolnici	1
83.	Petra ide u malu školu	1
84.	Petra i roditeljska svađa	1
85.	Petra je dobila brata	1
86.	Brojevi - moja prva slikovnica	1
87.	Učim oblike, boje i suprotnosti	1
88.	Tri patuljka i čarobno pero	1
89.	Štrumpfovi	1
90.	Nestašno odrastanje psić	1

91.	Slijedi plavu ribicu u moru	1
92.	Veseli mališani	1
93.	Baby sings	1
94.	BeeBovo veliko rođendansko iznenađenje	1
95.	Zeko Zoki nije plašljivko	1
96.	Blok bojanka	1
97.	Slikopriče	1
98.	Down sindrom - vodič za roditelje i stručnjake	1
99.	Pjevajmo i znakujemo 1	1
100.	Bonton za malene	1 (iz knjižnice)
101.	Bontončić	1
102.	365 priča za laku noć (Disney)	1 (iz knjižnice)
103.	First Teddy bear stories	1
104.	Vjeverica Vrkica	2
105.	Životinje i godišnja doba	1 (iz knjižnice)
106.	Kako žive životinje	1 (iz knjižnice)
107.	Sissi vragolasta djevojka	1
108.	Prijatelji - priča za velike i male	1 (+ jedna kopija)
109.	Darežljivi medvjedić	1 (iz knjižnice)
110.	Moja prva knjiga (naša djeca)	1 (iz knjižnice)
111.	Seosko dvorište	1 (iz knjižnice)
112.	Bumba - ukusan obrok	1 (iz knjižnice)
113.	Pogodi zadnji stih	1
114.	Ja sam...	1

VJEŽBENICE		
115.	Patuljkova učionica 4 godina - Isto i različito	1
116.	Patuljkova učionica 4 godina - Vesela mala škola	1
117.	Patuljkova učionica 4 godina - Zapažanje	1
118.	Slikom do riječi - vježbenica za poticanje govorno-jezičnih vještina	1
119.	Rezanka	1
120.	Čitajmo zajedno 2 - Možeš ti to, zar ne?, radna bilježnica	2 (Udruga, Jelena)
121.	Vježbenica za uvježbavanje izgovora glasa Ž	1 (Jelena)
122.	Cvrčkova ljetna vježbalica - hrvatski, priroda, matematika, 1-2 razred	2 (Jelena)
123.	Ispiti znanja iz matematike - Moj sretni broj 2	1 (Jelena)
124.	Idemo u školu 2 - 2. razred	1 (Jelena)
125.	Cvrčkova vježbalica 2 - matematika	1 (Jelena)
126.	Vježbamo hrvatski - 1 razred	1 (Jelena)
127.	Čitam i razumijem - vježbenica za razumijevanje pročitanog teksta za 2. razred osnovne škole	1 (Jelena)
128.	Kad slova ne slušaju - vježbenica	1
129.	Priprema za školu - igrлица - mučilica	1
130.	Pokaži što znaš - vježbenica za razvoj grafomotorike	1
131.	Mala škola - vježbenica za pripremu polaska djeteta u školu	1
132.	Pokušaj nešto novo - vježbenica za razvoj grafomotorike (2)	1
133.	Hoću - mogu - vježbe opažanja i grafomotorike za djecu od 4 do 7 godina	1
134.	Glasovima do slova - priručnik i vježbenica	1
135.	U svijetu slova - radni listići za poticanje razvoja predčitačkih vještina	1
136.	Kad glasovi zapinju - vježbenica	1
137.	Učimo opažati - radni listovi za vježbe opažanja i snalaženja u prostoru	1

Časopisi

1.	Sovica - list za djecu od 4-8 godina, učenje kroz igru	4 (Jelena)
2.	National geographic junior	1
3.	Radost	1
4.	Prvi izbor	5
5.	Radost 2016./2017.	69

Udžbenici i vježbenice za osnovnu školu

1.	Pčelica - početnica 1. dio, udžbenik	1 (Jelena)
2.	Pčelica - početnica 2. dio, udžbenik	2 (1 Jelena)
3.	Pčelica 1. dio, radna bilježnica	1 (Jelena)
4.	Hrvatska početnica, udžbenik	1 (Jelena)
5.	Prvi koraci, početnica ta 1. razred osnovne škole, udžbenik	1 (Jelena)
6.	Tajna slova, početnica 1. dio, udžbenik	1 (Jelena)
7.	Tajna slova, početnica 2. dio, udžbenik	1 (Jelena)
8.	Tajna slova, radna bilježnica, 1 dio	1 (Jelena)
9.	Tajna slova, radna bilježnica, 2 dio	1 (Jelena)
10.	Priča o jeziku 2, udžbenik	1 (Jelena)
11.	Hrvatski za tebe i mene 2, radna bilježnica	1 (Jelena)
12.	Od slova do snova 3, udžbenik	1 (Jelena)
13.	Čitanka 3, udžbenik	1 (Jelena)
14.	Od slova do snova 3, radna bilježnica	1 (Jelena)
15.	Priča o jeziku, udžbenik	1 (Jelena)
16.	Zlatni dani 3, udžbenik	1 (Jelena)
17.	Hrvatski za tebe i mene 3, udžbenik	1 (Jelena)
18.	Tajna slova 4, radna bilježnica	1 (Jelena)
19.	Hrvatska krijesnica 5, radna bilježnica	1 (Jelena)

20.	Moj sretni broj 1, udžbenik	2 (Jelena)
21.	Moj sretni broj 1, radna bilježnica	2 (Jelena)
22.	Moj sretni broj 1, zbirka zadataka	2 (Jelena)
23.	Matematičke zgode 1, radna bilježnica	1 (Jelena)
24.	Moj sretni broj 2, udžbenik	1 (Jelena)
25.	Moj sretni broj 2, zbirka zadataka	1 (Jelena)
26.	Matematičke priče 2, udžbenik	1 (Jelena)
27.	Matematičke priče 2, radna bilježnica	1 (Jelena)
28.	Matematičke priče 2, zbirka zadataka	1 (Jelena)
29.	Nove matematičke zgode 2, udžbenik	2 (Jelena)
30.	Nove matematičke zgode, radna bilježnica	1 (Jelena)
31.	Dodatni sadržaji 2, listići	1 (Jelena)
32.	Vesele matematičke zgode 4, udžbenik	1 (Jelena)
33.	Vesele matematičke zgode 4, radna bilježnica	1 (Jelena)
34.	Dodatni sadržaji 4, listići	1 (Jelena)
35.	Dip in 1, udžbenik	1 (Jelena)
36.	Razigrani zvuci 3, udžbenik	1
37.	Planet glazba 4, udžbenik	1

Puzzle, kartice i igrčke

1.	Astreja Color cards (indoor sounds)	1
2.	Astreja Color cards (outdoor sounds)	1
3.	Kartice - Sequencing photos (plavi kofer) +	1
4.	Kartice - Verbs (zeleni kofer) +	1
5.	Slike - percepcija i jezik	2
6.	Legó city - policija +	1
7.	Legó Chima - zmaj +	1

8.	Figurice obitelj	Cca 11
9.	Drvene kocke Architect (50 kom) +	1 (kod Martine)
10.	Wesco - drvene puzzle slijed radnje +	1
11.	Abeceda - drvena slagalica +	1
12.	Slijed radnje - kartice (7 priča) - Acros +	1
13.	Tko što jede - puzzle - Miniland +	1
14.	Blinde kuh +	1
15.	Što kamo pripada - spajalica +	1
16.	Pamtilica - Hlapić - 60 dijelova +	1
17.	Kuck mal +	1
18.	Puzzle - Mickey 2-4 godine +	1
19.	Drvene puzzle Winnie the Pooh - kocke +	1
20.	Puzzle Barbie (30 kom) +	1
21.	Puzzle Disney vile (100 kom) +	1
22.	Puzzle Disney Snjeguljica (100 kom) +	1
23.	Puzzle Disney Winnie Pooh (60 kom) +	1
24.	Puzzle Disney Winnie Pooh (150 kom) +	1
25.	Puzzle Disney Winnie Pooh (160 kom) +	1
26.	Puzzle Disney Winnie Pooh (3x49 kom) +	1
27.	Puzzle Disney Kralj lavova (60 kom) +	1
28.	Puzzle Little Wingels (3x49 kom) +	1
29.	Puzzle Tom&Jerry (160 kom) +	1
30.	Puzzle konjić (100 kom xxl) +	1
31.	Puzzle Trefel Farma (30 kom) +	1
32.	Puzzle Auti (30 kom) +	2
33.	Puzzle Baby Disney (30 kom) +	2
34.	Puzzle Winniw Pooh (15 kom) +	1

35.	Puzzle Mickey Mouse pustinja (60 kom) +	1
36.	Puzzle farma (životinje, oblici, boje) +	1
37.	Umetaljka životinje - 22 +	1
38.	Drvene puzzle iznad/ispod more 120 +	1
39.	Upoznaj brojeve - edukativna igra +	1
40.	Memory - očuvanje okoliša +	1
41.	Kartice (u kutiji)	1
42.	Jenga +	1
43.	Miš i mačka - edukativna igra +	1
44.	Memory kartice 24 kom +	2
45.	Memory kartice 40 kom +	1
46.	Matematika - edukativni materijal +	1
47.	Igra memori zvuk +	1
48.	Igra pet osjetila +	1
49.	Igra puhanje lopticama (ploča, loptice, puhalice) +	1
50.	Big foot elementi	1
51.	Magnetna ploča (ploča, 2 olovke)	1
52.	Plastična ploča za pisanje i brisanje magnetnom olovkom	1
53.	Rezalica - čovjek, odjeća	8
54.	Drvo godišnja doba (proljeće, ljeto, jesen, zima)	cca 30
55.	Komplet za kuhanje +	2
56.	Komplet suđa doručak/ručak (tanjuri, čaše, pribor...)	cca 25
57.	Komplet doktor +	1
58.	Bager (CAT) i bušilica +	1
59.	Helikopter +	1
60.	Kamion na rastavljanje +	1
61.	Drvena/magnetna ploča +	1

62.	Magnetna slova za ploču +	2 kompleta
63.	Kućica za lutke i namještaj za lutke+	2, cca 20
64.	Kućica - umetaljke životinje s ključem +	1
65.	Igračka telefon +	1
66.	Drvene kocke geometrijska tijela +	1 komplet
67.	Umetaljka kocka s oblicima +	1
68.	Umetaljke (najveće-najmanje), Rolf 5 elementa	2 (2 Martina)
69.	Umetaljka 9 životinja	1
70.	Drvene slagalice (doručak, obitelj - muški, ženski rod) +	2
71.	Drvena slagalica - brojevi, zima +	2
72.	Umetaljke (odjeća, životinje, farma)	3
73.	Umetaljka ruke - brojevi 1-10 +	1
74.	Umetaljka voće	1
75.	Umetaljka radio +	1
76.	Kocke toranj (kocke, lopta) +	5
77.	Plišane igračke +	9
78.	Autić guralica	1
79.	Drveni alat + drveni stol	cca 20
80.	Toranj - krugovi u boji	1
81.	Beba +	1
82.	Plastične kocke	24
83.	Krede za ploču	2 paketa
84.	Ksilofon	1
85.	Pikava loptica	1
86.	Štambilji	2 seta
87.	Puhalice	cca 4 kom
88.	Barbie bubanj - veliki i mali	2

89.	Kistovi i boje	
90.	Perlice za navođenje i strune - set	
91.	Fučke i trubice +	cca 20 kom
92.	Pinokio drveni lutak na koncima - marioneta	1
93.	Bačvice s voćem (sortiranje po bojama)	25 kom
94.	Životinje +	cca 30 kom
95.	Veliki kućni ljubimci +	6
96.	Mali autići +	cca 10 kom
97.	Šablone za crtanje	5
98.	Glinamol +	1 kom
99.	Vodene boje +	2 komplet
100.	Tempere +	3kompleta
101.	Plastični čovječe ne ljuti se - ploča i nekoliko figurica	
102.	Plastično drvo za igru	
103.	Igra my first leap pad + diskete	
104.	Plastična željeznica i vlakovi	
105.	Kaleidoskop	1

Ostala pomagala i materijali

1.	NUMICON - set za učenje matematike	
2.	Cipelica vezalica	1
3.	Vruće ljepilo	1
4.	Drvene špatule - set	
5.	Umetci za pravilan hvat	5
6.	Ogledala	3
7.	Kutija za prvu pomoć	1
8.		

Popis opreme u prostoriji fizikalne terapije

1. LOPTE ZA PILATES (3 kom)
 - ø 45 cm
 - ø 75 cm
 - ø 75 cm
2. PUMPA ZA LOPTE
3. STOL ZA MASAŽU I VJEŽBE
4. OGLEDALO
5. ELEKTRIČNI MASAŽER (2 kom)
6. VAGA
7. ULJE ZA MASAŽU
8. DEZINFICIJENS
9. GUMENE LOPTE ø 22 cm (2 kom)
10. UTEZI NA ČIČAK (2 kom)
11. BUČICE UTEZI (4 kom)
12. SOBNI BICIKL
13. STRUNJAČE ZA POD (4 kom)
14. ELASTIČNE TRAKE (3 kom)
15. PROSTIRKE ZA VJEŽBANJE (2 kom)
16. BALANSNA PLATFORMA
17. ŠVEDSKE LJESTVE
18. KIKIRIKI LOPTA
 - 2 MALA
 - 1 VELIKI
19. TENS APARAT
20. KUTOMJER
21. MOBILNE STEPENICE
22. ROLER (2 KOM)
23. BALANSNI JASTUK (2 KOM)
24. ŠTAP (2 KOM)
25. OBRUČI (8 KOM)
26. PLAHTA (2 KOM)
27. STAZA ZA HODANJE

Popis opreme u prostoriji psihologa

NAZIV	KOMADA
Baltazar didaktika:	
Velika kocka s džepovima	1
Kartice -za umetanje u veliku kocku; šifra: NS 4201	24
Lopte s emocijama	6
Edukacijske lutke - emocije	6
Edukacijske lutke - zanimanja	14
Manje kockice za slaganje	set
Kartice - predlošci za slaganje kockica; šifra: TY 7119W	24
Kartice - svakodnevna ponašanja: poželjno i nepoželjno ponašanje; šifra: NS 0305	24
Kartice: dječja sigurnost; šifra: NS 0306	24
Kartice - poželjno i nepoželjno ponašanje u razredu; šifra: NS 1361	35
Lutke za ruku - životinje	6
Lutke za ruku - emocije	5
Lutke za ruku -obitelj	6
Lutke za ruku -zmaj/2 princeze/vitez	4
manipulativne lutke- dječak i djevojčica sa robicom	2
Block Tower (igra „Jenga“)	1
Asocijativne karte:	
Habitat	88
Persona	77+33
Ostale igračke	
Zdravoljupci: 2 jagode/mrkva/luk/banana	5
Bubnjevi (s 2 udaraljke)	3
kamion	1
Pruga + 2 vagona i lokomotiva	set

Podloga s magnetom za crtanje	1
Drvene bojice	2 seta